

Služby architektov využívajú na Slovensku pri tvorbe rodinných domov či bytov najmä ľudia, ktorí hľadajú výnimočnosť v najrôznejších zmysloch slova. Bývanie, zohľadňujúce predovšetkým vlastné potreby, preferujú aj architekti...

In Slovakia, architects are mainly helping to people who seek for exceptionality in the very many different meanings of this word, for their family houses or flats. Housing that takes into account in particular individual needs, is also preferred by architects...

Bývanie anno 2008 Living anno 2008

TEXT DESIGN!IN > PHOTO ARCHIVE OF AUTHORS

... Podlieha bývanie skutočne módnym diktátom, ako nás dennodenne presviedča reklama a záplava časopisov o bývaní? V čom tkvie ozajstná podstata harmonického domova? Je ľahké ušíť bývanie na mieru? Odpovede sme hľadali u popredných architektov, ktorým sme položili otázky:

1. Akí zákazníci vyhľadávajú u nás služby architekta pri stavbe rodinného domu/zariadení bytu?
2. Čo je najzložitejšie pri tvorbe takéhoto projektu?
3. Čo musí mať moderný dom/byt, aby bol príjemným domovom?
4. Ako bývate vy?

Jozef Tučný, interiérový dizajnér, Artica Slovakia, Dunajská Streda

1. V mojom prípade sú to prevažne ľudia spriaznení so súčasným dizajnom a architektúrou, pozitívne podliehajúci aktuálnym trendom, s progresívnym pohľadom na možnosti a formy bývania. Spolupráca s nimi prináša uspokojenie pre obe zúčastnené strany projektu.
2. Návrh interiéru domu, prípadne bytu je pre mňa veľmi osobný a diskrétny proces vzájomného spoznávania, komunikácie a kompromisov. V určitých fázach projektu je potrebné obstat v úlohe sociológov či psychológov, keď nerozhoduje architektúra a dizajn, ale schopnosť počúvať, usmerňovať a presadiť správnu vec. Toto sú niekedy veľmi ľahké a komplexné situácie...
3. Mal by vyhovieť podľa možnosti čo najväčšiemu množstvu individuálnych požiadaviek všetkých členov rodiny, spolubývajúcich, prípadne jednotlivca. To je základ spokojnosti a symbózy bývania – spolužitia.
4. Momentálne bývanie nám značne ovplyvňujú naše šikovné malé deti, ktoré sa pravidelne starajú o nástenné „pastelkové“ dekorácie po celom byte, takže v poslednom čase často tapetujeme... Vízie o vlastnom vytúženom bývaní s mojou rodinkou sú veľmi konkrétné a jasné. Snažím sa robiť všetko pre to, aby som ich v blízkej budúcnosti zhmotnil.

Jozef Tučný, interior designer, Artica Slovakia, Dunajská Streda

1. In my cases, these are mainly people who are in favour of the contemporary design and architecture, positively dictated by the latest trends, with a progressive view on the possibilities and forms of housing. Cooperating with them means a satisfaction for both of the parties.
2. For me, designing interior of a house or a flat is a very personal and discrete process of mutual understanding, communication and compromises. In certain phases of a project one needs to be in a position of a sociologist or psychologist, when the ability to listen, direct and enforce the right thing are more decisive than the architecture or design. Sometimes, these are very difficult and complex situations.....
3. If possible, it should meet most of the individual requirements of all members of the family, people living there, or an individual. That is the core for satisfaction and housing symbiosis – cohabitation.
4. Our current living is to a certain level enriched by our small children who design their „crayons“ decorations all over the flat, so we are very often changing wall papersVisions about own the desired housing with my family are very specific and clear. I am doing all my best to materialise these in the near future.

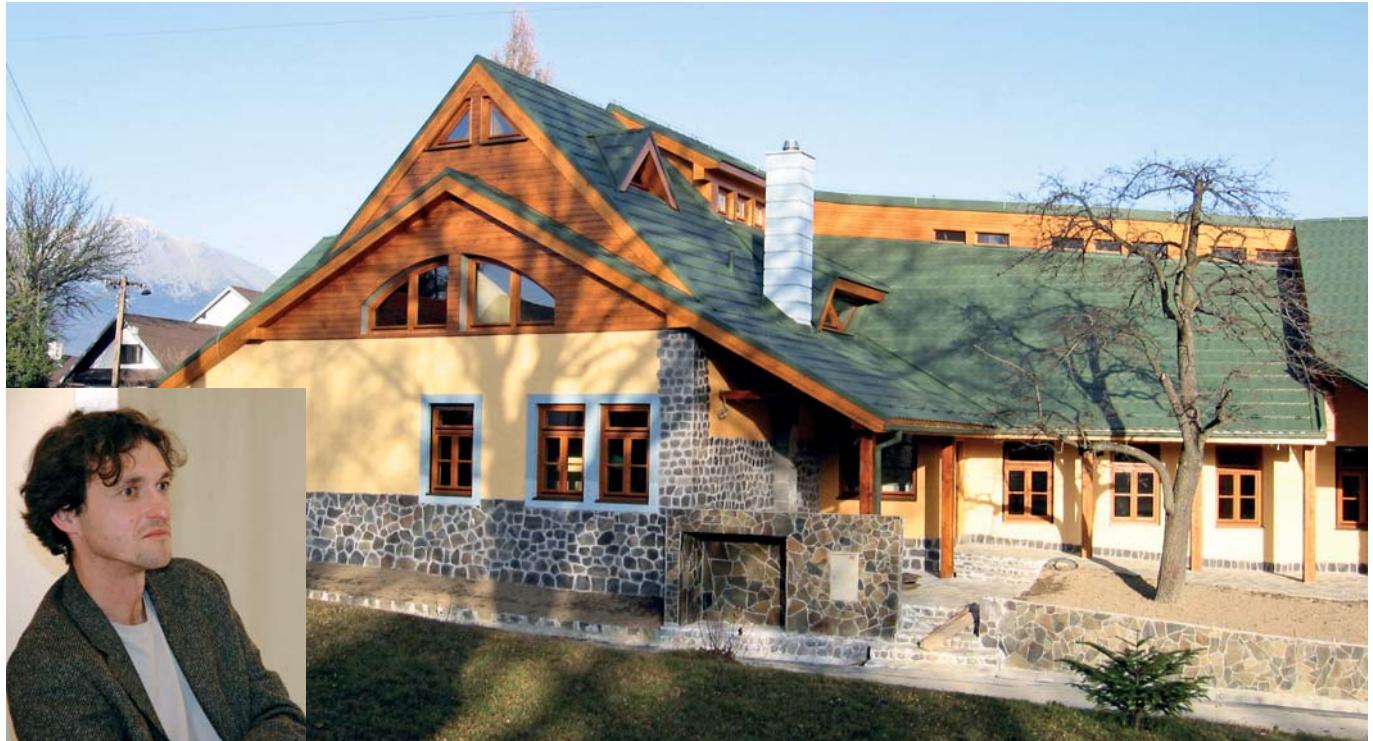

Lubomír Závodný, architekt, AA Závodný, Bratislava

1. Moja osobná skúsenosť je ovplyvnená rokmi strávenými nad výkresmi. Moje domy zákazník zväčša pozná, prípadne dostane odporúčenie od klienta, pre ktorého som už pracoval. Stav sa postupne mení k lepšiemu. Dnes mnoho klientov vyhľadáva služby architektov a dôveruje im.
2. Cieľom je urobiť dobrý, poctivý a neopakovateľný projekt. Najzložitejší je však vzájomný vzťah s klientom – je nielen zložitý, ale často aj hodnotovo dôležitejší ako samotný výsledok projektu.
3. Musí mať niečo viac ako iba funkčnú hodnotu. Z toho „viac“ vyberám: vzťah k okoliu, vzájomné väzby vnútorných priestorov, súvislosť s majiteľom, poetiku, ducha, nadšenie a aj príjemných obyvateľov.
4. Bývam v bytovom dome pri Červenom kríži v Bratislave s krásnym výhľadom, v upravenej dispozícii a s interiérom, ktorý som sám navrhol.

Lubomír Závodný, architect, AA Závodný, Bratislava

1. My personal experience is influenced by those many years spent over drawings. Clients usually know „my houses“, or they are recommended by a client with whom I already worked. The situation is getting better, gradually. Nowadays, many clients seek for services of architects and trust them.
2. The major objective is to design a good, fair and unique project. Though, the most difficult is the relation with the client – it is difficult, but, with regard to values, it is often rather more important than the project result itself.
3. It needs a bit more than a functional value. With „more“ I would like to emphasise: relation to the surrounding environment, mutual links of internal spaces, link to the owners, poetics, feeling, needs to be delightful and have pleasant people.
4. I live in an apartment house at Červený kríž in Bratislava, with a nice view and layout, and the interior designed by myself.

Ivan Jarina, architekt, AA Van Jarina, Bratislava

1. Klientmi môjho ateliéru sú hlavne ľudia, ktorí hľadajú nadštandardné riešenie rodinného bývania, nízkoenergetické alebo výnimočné dizajnom či materiálovým vyhotovením, teda investori, ktorí vyžadujú zvýšenú pozornosť výberu priam každého detailu, preto profil nášho ateliéru označujeme pojmom slow design. Práve takýto prístup sa nám osvedčuje v dnešných uponáhlaných časoch. Sú to prevažne ľudia podobného zmýšľania ako my, ktorí sa postupne stávajú aj našimi kamarátmi. Sú medzi nimi úspešní podnikatelia, právnički, manažéri, ľudia zo sveta politiky a najmä priatelia.

2. Splnenie predstavy investora o cene stavby a projektu (smiech)... Prvá konzultácia s manželkou investora (smiech)... Splnenie časových predstáv investora (smiech)... Pri tvorbe projektu je pre nás najzložitejšia prvá etapa, keď spoločne s investorom hľadáme/definujeme priority, podľa ktorých sa bude tvoriť priestor. Napriek tomu práve v štadiu tvorenia štúdie nachádzame najviac tvorivého uspokojenia a je to veľmi obohacujúci moment pre obe strany. Náročný je ešte i výber optimálnej technológie pre klienta. V prípade, keď architekt nechce stereotypne riešiť výber technológie podľa svojich zaužívaných schém a chce využívať najnovšie trendy a poznatky, vyžaduje to od neho maximálne úsilie neustále sa vzdelávať, rozvíjať.

3. Príjemný dom môže byť len taký, v ktorom bývajú príjemní ľudia – vždy totiž odzrkadluje svojich majiteľov. Čistá forma, ktorá vládne v niektorých rodinných domoch, je vyhľadávaná zrejme biznismenmi, ktorí nechcú byť rušení nejakými dojmami – chaosom, nepriatelia. Útulnosť možno nie je v móde, ale náš ateliér ju jednoznačne presadzuje. Dom by mal byť ako náručie, v ktorom sa vám snívajú voňavé sny.

4. Bývame v drevenom dome na konci dediny, 15 km od centra Bratislavы. Uprostred domu nám rastie jablň. Záhradu máme malú, v jemne chaotickom štýle, pod lesom, s nerušeným výhľadom do diaľky. Dôležitejšie ako forma je miesto, kde dom stojí – to je rozhodujúce; musí byť očarujúce. Dom máme rozdelený galériou na dve časti: pre dospelých a pre deti – je to dobré, lebo sa vzájomne nerušíme návštavami, a pritom sme aj tak najčastejšie spolu v kuchyni pri peci.

Ivan Jarina, architect, AA Van Jarina, Bratislava

1. Clients of my atelier mainly seek for a non-standard solution for a family, low-cost or a unique design or materials; investors paying a lot of attention to selection of each detail, and therefore we use the term „slow design“ to describe the profile of our atelier. This is the approach we think fits well to the actual busy times. These people usually think the same way as we do, gradually turning to our friends. Our clients are successful businessmen, managers, politicians, but mostly friends.
2. Meeting the expectations of the investor on the price of the construction and the project (laugh)... the first consultation with the investor's wife (laugh)... meeting time expectations of the investor (laugh)... The first phase is the most difficult one in a project, when we seek/define priorities that will form the premises, together with the investor. Despite that, this first phase is the best one for our creativity, it is a very enriching moment for both parties. Then, the selection of optimal technology for each client is also very difficult. Using the latest trends and knowledge require a lot of study, information and development for architects if they don't want to fall to stereotypes and selects the traditional technology.
3. Nice and cosy house is only where nice and pleasant people live – it always reflects the owners. A clean form that can be found in a certain family houses is mainly required by a businessman who doesn't want to be disturbed by any impressions – chaos, disorder. Probably, cosiness is not the latest fashion, but our atelier is clearly emphasising it. A house should be as open arms where you dream your sweet dreams.
4. We live in a wooden house at the edge of a village, 15 km from the centre of Bratislava. We have an apple tree growing in the very centre of our house. Our garden is small, in a rather chaotic style, situated underneath the forest with a clean view to the remote surroundings. Rather than a form, the place is more important where the house is located – that is decisive, it needs to be enchanting. A gallery splits our house to two parts: for adults and children – this is good because we are not disturbing each other with their visits, moreover, we mainly meet in the kitchen at the fireplace.

Miroslav Debnár, architekt a dizajnér, pedagóg na VŠVU v Bratislave

1. V prvom rade múdry, v druhom rade relatívne bohatý. Po mojich skúsenostach sú to ľudia, ktorí jasne vedia, čo chcú, diferencujú kompetencie profesí a neosobujú si pravidlo – viem všetko, alebo rozumiem všetkému. V určitom okamihu je to nevyhnutnosť, inokedy dôvera a istota rozumnej investície.

2. Odpoved' nie je jednoznačná. Myslím si, že najzložitejšie je spoznať všetky potreby a mantiely investora, jeho hodnoty a zosúladenie vzťahových povinností medzi partnermi. Povinnosťou nie je len plniť úlohy, ktoré zadáva investor, ale otvárať i vejár aktuálneho poznania a možností, ku ktorým ľudstvo dospelo.

3. Rovnováhu. Myslím tým rovnováhu materiálovú, farebnú, ale i proporčnú či dispozičnú. Vyváženosť, ktorá, pokiaľ sa podarí, spôsobí harmoniu a určítu spokojnosť bytia v priestore, ktorý nemusí byť práve moderný. Príjemný domov relativizujú naše hodnoty a nesúvisí s predmetným svetom. Rada, ako navrhnut moderný a zároveň príjemný dom, je zrkadliť individualitu moderného užívateľa.

4. S rodinou bývame v malom rodinnom dome v bratislavskej časti Trnávka. Myslím si, že každý triezvy človek býva tak, ako mu to umožňuje spoločenské postavenie a rovnováha v rodine. Držím sa filozofie nežiť nad svoje potreby. Vždy platilo, a predpokladám, že i platí bude, že menej je viac a postupné dopĺňanie vecí, ktoré nás obklopujú, treba dôkladne zvážiť... Veci spôsobujú zmenšovanie životného priestoru. Väčší problém nám robí veci sa zbaviť ako si ich kúpiť.

Ďakujeme za spoluprácu.

Miroslav Debnár, architect and designer, lecturer, AFAD in Bratislava

1. Firstly, a clever one and secondly, relatively rich one. After my experience, these are people who know clearly what they want, differentiate among the competences of individual professions involved and don't insist on knowing everything. In a certain moment it is a necessity, sometimes it gives the confidence and certainty for a good investment.

2. There is not a single reply to that. I think, the most important is to know all the needs and the limits of investor, his/her values and harmonisation of duties between partners. It is not always our duty simply to fulfil tasks assigned by investor, but rather to open also new ways, presenting the latest options and knowledge of human mankind.

3. Balance. I am talking about the balance of materials, colours, proportions and the layout. A balance, which, if managed to be reached, forms a harmony and a certain satisfaction of living in a space that doesn't need to be necessarily a modern one. A nice and cosy house is being relativized by our values, it is not related to the tangible world. My advice for designing a modern and a cosy house is to reflect the individuality of its modern user.

4. We live in a small family house in Bratislava part Trnávka. I think that a realistic person lives as he/she is allowed by their social status and the balance within a family. My philosophy is not to exceed my needs. Less is more – is the old truth, and I hope it will remain like that also in the future, accumulation of stuff surrounding us needs to be considered thoroughly...things make our living space smaller. It is more difficult for us to get rid of stuff than to buy these.

Thank you very much for your cooperation.